

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

XIII. Epistola Ludouici Iunioris Imperatoris ad Basilium Imperatorem
Constantinopolitanum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

CAPVT XIII.

*Epistola Ludouici Junioris Imp. ad Basilium
Imp. Constantinopolitanum.*

EXSTAT Tom. 10. Illustrissimi Baronij Anno Remptoris DCCC. LXXI. N. 50. & seqq. Excuius aureis monumentis eam Caluiniſta in ſuas Voluſianas chartas tranſcripſit.

Diximus in deſenſione libri primi de Tranſlatione Imperij, cap. II. Græcos non tribuiſſe vel ægrè admodum, Imperatoribus occidentis nomen βασιλεύς, ſed ſolummodo *ῥῆγας* nominariſſe, latino nomine Græca veſte induto. Cum ergo Baſilius Macedo Ludouicum Iunioſem monuiſſet, vt ab Imperatoris ſeu βασιλεύς appellatione abſtineret; hanc ad eum Ludouicus Epistolam dedit, quæ lectu digniſſima eſt; Ex qua capita duntaxat enotabo.

I. Dicit Ludouicus Imp. *Apud nos multa lecta ſunt, multa quidem in deſeſſe leguntur, nunquã tamen inuenimus terminos poſitos, aut formas, aut præcepta prolata, neminem appellandum BASILEA, niſi eum, quem in vrbe Conſtantinopoli Imperij tenere gubernacula contigiſſet, cum gentium ſingularum monumentis interim poſtoſitus, ſacræ nobis affluenter hiſtoria monſtrent, plurimos fuiſſe Baſileos nuncupatos, & non ſolum electos quoq; quales fuere Melchiſedech, & David, verum etiam reprobos, quales primores Aſyriorum, Aegyptiorum, Moabitaram, & ceterarum nationum, quas enumerare longum eſt, extitiſſe probantur.*

II. Fruſtra ergò negat Conſtantinopolitanus Imp. alios præter ſe Baſileos appellandos, niſi fortè radendos ducat

l. rotius

totius codices mundi, in quibus panè cunctarum gentiū Principes, à priscis temporibus, & deinceps, Basilei inueniuntur scripti. Et certè ut de Latinis codicibus interim taceamus, si Græcos, & nouiter editos reuoluas codices, inuenies proculdubio plurimos tali nomine vocitatos, & non solùm Græcorum, sed & Persarum, Epirotarum, Indorum, Bithyniensium, Parthorum, Armeniorum, Saracenorum, Aethiopum, Vandalorum, & Gothorum, & aliarum gentium Prælatos, Basileorum appellatione veneratos.

III. Intuere ergo, Frater, inquit Ludouicus, & considera, quod multifuerunt, qui Basilei diuersis temporibus, & in diuersis locis, & nationibus nuncupati sunt, vel hæctenus nuncupentur; & noli vel nobis, quod dicimur, inuidere; vel, tibi singulariter vsurpare, quod non solùm nobiscum, sed & cum pluribus Præpositis aliarum gentium possides. Graue namque vitium est, singularis dignitatis fastigium, quod qui in principio ambierit, quid ei ambiendo talia, contigerit, commemorare nolumus; ne fraternitas tua commemoratum ad iniuriam suam existimet.

IV. Illud ridere libuit, quod de Imperatoris nomine dixisti; neq; paternum esse, neq; genti conuenire. Quomodo enim paternum non est, quod iam in auro nostro paternū fuit? Quomodo autem genti non conuenit, cum sciamus, (ut de cæteris breuitatis causa taceamus) ex Hispanorum, Isaurorum, & Cazarorum gente Imperatores Romanos effectos? Neq; enim veraciter asseuerabis nationes has gente Francorum, aut religione, aut virtutibus clariores, & tamen admittere non renuis Imperatores, & eos predicare non despicias.

V. Mirari se dilecta fraternitas tua significat, quod non Francorum, sed Romanorum Imperator appellemur: sed, scire te conuenit; quia, nisi Romanorum Imperator essemus, utique nec Francorum. A Romanis enim hoc nomen, & dignitatem
assum-

assumpsimus, apud quos profectò primò tantæ culmen sublimitatis, & appellatiõis effulsit, quorumq; gentē, & Urbem diuinitus gubernandā, & matrē omnium Ecclesiarū DEI defendendā, atq; sublimandā suscepimus, ex qua & regnandi prius, & postmodū imperandi auctoritatē profapia nostra seminariū sumpsit. Nam, Francorū Principes, primò Reges, deinde verò Imperatores dicti sunt, ij duntaxat, qui à Romano Pontifice ad hoc oleo sancto perfusi sunt; in qua etiam Carolus Magnus abauus noster vnctione eiusmodi per summum Pontificem delibutus, primus ex gente, & genealogia nostra, pietate in eo abundante, & Imperator dictus, & Christus Domini factus est. Prasertim cum tales saepe ad Imperiū sint adsciti, qui nulla diuina operatione per Pontificum ministerium, propositi solū à senatu, & populo, nihil horum curantibus, Imperatoria dignitate potiti sunt; non nulli verò nec sic, sed tantum à militibus sunt clamati, & in Imperio stabiliti sunt, ita vt etiam eorum quidam à feminis, quidam autem aut hoc, aut alio modo ad Imperij Romani sceptrā promoti sint.

Obserua hic Ludouicū fateri, Imperiū ad Carolum Magnū venisse per Romanū Pontificē; Et Imperatorē non dici nisi à Romano Pōtifice inunctos. Quod & supra testatus est his verbis. *Ipsi Patruī nostri, gloriosi Reges, absq; inuidia Imperatorem nos vocitant, & Imperatorem esse procul dubio fatentur, non profectò ad aetatem, qua nobis maiores sunt, attendentes, sed ad vnctionem & sacrationem, qua per summi Pontificis manus impositionem, diuinitus sumus ad hoc culmen prouecti, &c.*

VI. *Qui Riga quenquam appellat, quid dicat, nec ipse nouit. Siquidem etiamsi linguis omnibus, more Apostolorum, imò Angelorum loquaris, cuius lingua sit Riga, cui dignitati sonus ille barbarus congruit, quod Rex dicitur, interpretari non poteris. Nihil enim fortè ad idioma propria lingua, tractum Riga, Regem significare monstraueris. Quod si ita est,*

quia non iam Barbarum, sed Latinum est, oportet, ut cum ad manus vestras peruenerit, in linguam vestram fidei translatione vertatur. Quod si factum fuerit, quid aliud, nisi hoc nomine βασιλεύς interpretabitur? Quod non solum veteris, sed & noui Testamenti omnes interpretes attestantur. Vnde, si in alienis personis hoc detestaris vocabulum, stude ex omnibus tam Latinis libris, quam Græcis, siue Regis, siue βασιλῆος nomen eradere. Hæc ex Epistola Ludouici Imp. ad Basilium Macedonem Lectoribus degustanda apponere placuit. Quis autem non miretur, Caluini tam hîc adeo fuisse destitutum, ut nesciret, quid sit in ista Epistola *Protosymbolus*; quo nomine Arabum Principem indigitari, scripserat Basilius. Verè an falsò, non disputo. Certè *Protosymbolus*, nihil aliud est, quam πρωτόσυμβολος, primus consiliarius. Qui in consilio primas tenet. Chalendina libenter Crisi sua Circæ transformaret in *Clabendina*. Sed frustra, nam quæ hîc vocantur *Chalendina*, certi generis nauigia, ea à Ioanne Papa Epist. 46. appellantur *Achelandia*. Vt decem bona & expedita *Achelandia* ad portum nostrum transmittas, ad littora nostra de illis furibus & piratis Arabibus expurganda. Luitprandus lib. 5. cap. 6. nominat *Chelandria*. Alij, *Chelandia*. Abeat igitur Criticus noster, quo pedes rapiant & auræ cum suis *Carauellis*, *clabulis* seu *clauulis*, & *clabulari cursu*. In eadem Ioannis Papæ VIII. Epistola, vsurpatur vox *Sagena*, alioqui *nassam* significans, pro naui. *Agarenorum Sagena oculi irruptionibus littora nostra deuastant*. In vita S. Henrici Imperatoris, accipitur pro *piscationibus* seu *piscinis*.

CAPVT